

Pentti Oksanen

Naarassarjat 2
Kääntöpiiri,
Kalevankatu 34 D 10
00180 HKI
20 mk

Lehtiutuus Narttu Jyrää tässä numerossa ja kokolalla ponnekkaammin kuin ensimmäisessään. Kännet ovat vähintäinkin edustavat, kiitos Tiina Pajun.

Taina Värin "Viuhdoin kahden" on Nartun parasta antia perisympaattisella piirrosajelijälän ja lämminhenkisellä tarinallaan, jossa naisella on homma hyvinkin hanskassa.

Tiina Pystysen "Yksin maailmassa" koskettaa, mutta on hieman työläs luettava ja olisi luultavasti enemmän edukseen pienemmässä julkaisukoossa suurien valkoisten pintojensa takia.

Kati Kovácsin "Kahvituokio" ei ole mikään merkkipylyvä tekijänsä bibliografiassa, mukiinmenevä sarjakuvahetki kuitenkin. Vanhaa tehoajattelijaa hieman hämää "puoliksi" tehty värittäminen, varsinkin kun tietää värinpainatuksen kustannukset. Nekin rahat voisi maksaa piirtäjille.

Kata Koskivaaran kahvihuonejatkava "Espressomies" on varsin hyvä sarja, joskin aika verkkaan etenevä. Piirrokselle tekisi hyvää saada varjostus, rasterointi tai mustia pintoja sävyjä antamaan.

Lopun lehteä täyttävät kapakkasarjakuvat olivat yksinomaan tyhmiä kuin mitkä.

Korroosio, (Robotti)Sarjari 32
Tampereen Sarjakuvaseura/
Pekka A Manninen
Rinnekatu 27 b 4
33250 Tampere
12 mk

Tämäkertainen Sarjari on kovin epätasainen. Tommi Hännisen kansi on skarppi ja tyylikäs, mutta kyllä kansitaiteilijan juttuja olisi syytä löytää sisäsiivuilikin. Muuten maistuu kusetus.

Sinisalon ja Mänttärin "Robotiikan 5 peruslaskia" on ihan hauska alkupala, mutta ikävä puolivillaisuuden jälkimaku seura.

Jii Roikosen pikkustrippi potkii, tekisipä mies näitä enemmänkin. Aina tämä länikuisen Neggen voittaa.

Manninen-Ruokosenmäki-Kaitala-troikan "Teräsliija kohtaa Hipporoxin" on kelpo camp-kamaa, ei niin minun mieleeni mutta voittaa selättäin huonosti piirretyt, alkoholi- ja/tai sisäpiiraiheiset serkkunsa.

Valkeapään "Rakkaustarina" on tekijän kertoman mukaan parodia. Ongelma: mistä erottaa parodian ja täysiverisen paatostelun? JiiPeestä kuulemme vielä varmasti miellyttävämmissäkin merkeissä, sillä lahjoja hepulla on vaikka mihin.

Jii Lehdon "moravecin pensas" ei ahtaasti ajateltuna ole sarjakuva ensinkään, mutta ei sen väliä, lehden kiintoisin juttu se joka tapauksessa on.

Timo Niemen "RBT" taas on lehden hauskin, tosin hymy saattaa hyyytyä hyvinkin nopeaan oloa mies laajonna aihopiiriin. Niemen henkilöiden repliikit sisältävät suomea, englantia, vieläpä hieman saksa ja ruotsiakin ei lopputulos voi olla kuin häiritsevä. Myös mahtipontiset alkutekstit "Viha". Masterpieces of hate, Osa I: Tohtori Shitberry, graphic novel piää ovat aivan turhaa tärkeilyä. Lisäksi sivujen asettaminen milloin vaaka-, milloin pystyasentoon hämää ja häitää tannaan keskittymistä.

Joka tapauksessa Tri Shitberry lupaillee hyvää tulevaisuudessa, mikäli jatko-osia on luvassa. Juonellisia pitkiä omakustanteita näkee liian harvoin.

Hormi, suomalaista sarjakuvaa
Päätoim. Toni Väisänen
Ylioppilaankatu 4 b 21
33720 Tampere
15 mk, postitse 20 mk)

Nalle Virolaisen "Nainen koneena" jatkaa tätä "esinoellistettua feminiini"-linjaa. Luojan kiitos edes tässä sarjassa saa paha palkkansa.

Christer (hei se oon mä!) Nuutisen "Kvartsi-Kasper 1 & 2" sisältää pari kaunista ruutua ja robottisarjaksi tunteellisen atmosfäärin, mutta kyllä tämänkin tekijä voisi hoitaa harteilleen ripustetun runojannun manttelin nurkkaan ja tehdä pari kunnon sarjakuvaa juonilla.

Kati Kovácsin "Ollakorobotti" ilottelee reippaasti, joskaan ei nyt oikein iske. Kauniita leluja mimmillä silti.

Sarjari kärsii odelleen viameistolomattomuudesta sisältösiivullaan ja vakakannessa. Jos nämä sivut näyttäisivät (keinolla millä hyvän-

sä) paremmilta olisi maailmassa yksi huolenalhe vähemmän.

Masterpieces of hate 1: Tohtori Shitberry
Sami Hynninen
Keskilohjantie 14 a 9
08150 Lohja
15 mk

Tohtori Shitberry on tummasävyinen tulevaisuuskuvitelmä johon on siroteltu joitakin oivaltavia mustan naurun hetkiä. Itse tarina jää hieman avoimeksi, esim. varsinaisen päähenkilön, Yrgen Bullsmithin, lievästi sanoen psykkoottisen käytöksen syyt jäävät ainakin tässä lehdessä selvittämättä. Vaan kenties selviävät tulevaisuudessa.

Hynnisen piirros on keskitasoa ja parane loppua kohti. Valttamisen aiheista sen sijaan antavat kerronnan lukuisat tyylivirheet. Kun henkilöiden repliikit sisältävät suomea, englantia, vieläpä hieman saksa ja ruotsiakin ei lopputulos voi olla kuin häiritsevä. Myös mahtipontiset alkutekstit "Viha". Masterpieces of hate, Osa I: Tohtori Shitberry, graphic novel piää ovat aivan turhaa tärkeilyä. Lisäksi sivujen asettaminen milloin vaaka-, milloin pystyasentoon hämää ja häitää tannaan keskittymistä.

Joka tapauksessa Tri Shitberry lupaillee hyvää tulevaisuudessa, mikäli jatko-osia on luvassa. Juonellisia pitkiä omakustanteita näkee liian harvoin.

Hormi, suomalaista sarjakuvaa
Päätoim. Toni Väisänen
Ylioppilaankatu 4 b 21
33720 Tampere
15 mk, postitse 20 mk)

Hormi on kunnianhimoinen yritys. A4-kokoisen ja värikantinen lehti antaa oikein hyvän ensivaikutelman. Lehti sisältää Toni Väisäsen ja Kristian Huittulan sarjakuvia ja piirroksia ja kolme Kaisa Koiviston valokuvaa.

Väisäsen sarjoista ja piirroksista tulee hake-matta mieleen ulkomaanmies Willem. Yhtäläisyyksiä löytyy niin viivankäytöstä kuin tunnelmistakin. Kaunista jälkeä. Myös Huittula

on oikein hyvä piirtäjä, joita sujuvat pakottomasti niin sommitelut kuin kuvakulmatkin.

Sen sijaan en ole koskaan ymmärtänyt, mitä erityisen hienoa on A4-koossa? Tämänkin lehden sarjat olisivat kestäneet mainiosti kutistamisen ja vieläpä olleet enemmän edukseen A5-koossa.

X-Best Finnish Bizarre Comix
Uimanan
Kalliolle 16 as 2
90500 Oulu
18 mk

X on tämän kasan tyylikkään lehti, oikein maalismerkki ulkoasuun suunnittelun tärkeydestä. Kaunis kansi, tekijästä ei muuta mainitaa kuin signeeraus KP kuvan alalaidassa.

Sarjakuvaseuran avaa Laja Äijään "Bettie Page's death party", joka taitaakin olla näkemistäni Lajan sarjoista paras. Upea ronskin viivan, mustien pintojen ja rasteroinnin kompositio. Betty lietsoo miehet ylittämään itsensä.

Timo Niemen "Intergalactical whore" tarjoaa jälleen uuden vähäpukaisen tytön kuolemaa pahemman kohtalon kourissa. Varsin humoristinen kaksisivuinen. Ikävämpi juttu on aivan kammottava tekstaus.

Toistoin "X-poster" on kuin realismihakuista Nalle Virolaista.....Joka saapuukin kuin manattuna paikalle. "The Transsexual Shadowman" ei Virolaisen normaaliinjasta poikkea, mutta tässä lehdessä miehen jutut ovat kuin kotonaan, päinvastoin kuin Sarjarissa.

P.A.Mannisen "Jesus wept" on kiintoisa niin kuin Raamatun jutut useimmiten. Nopeanoloinen piirros tosin syö tehoja.

Vaikkei X:n aihepiiri nyt allekirjoittaneelle niitä läheisimpiä olekaan, toi se raikkaan tuulahduksen tähän lehtikasaan. Tekijät ovat ilmeisen tosissaan tehoessaan lehteään viimeisen päälle ja englanniksi.

Kadonneet pojat 23 ja 24
J. Styrman
Neulapadontie 8 g 52
00920 Helsinki
4 10 mk

Sstyrman on oikea marginaalin marginaali Suomen marginaalisessa sarjakuvayhteisössä. Jo ties kuinka monetta (ainakin kahdetatoista) vuottaan lehtiä tekevä mies ei juuri itsestään metelöi.

KP 23 sisältää musiikkia ja KP 24 metsäläisiä. Sarjakuvia on näistä kahdesta vain n:o 23:ssa ja siinäkin vain pari sivua. Tätä ei pidä pelästyä, sillä varsinkin KP 24:n omintakeiset fantasiakuvat saavat jähemmänkin mielikuvituksen liikkeelle. Suositellaan.

Veijo Lapissa
J.Lento, julk. Kaitsu Kallio
Päivärinteenkatu 5 c 19 a
15800 Lahti
10 mk

Veijo Lapissa on omakustanteeksi hämmäntävä spehtaakkeli: yli 50-sivuinen polveiliva saaga nuoresta Veijosta, jonka matka asevelvollisuutta suorittamaan saa draamaattiseen käänteeseen.

Tarina kulkee kuin, oh, poro ja käänteitä riittää, sivutaanpa joitain olennaisia kysymyksiäkin. Harmillisinta Lehdon töissä onkin, etteivät ne äkkinäisen piirroksijälkensä vuoksi tavoita "suuria massoja". Tämä on sääli ainakin masojen kannalta, sillä Lehto jos kuka on suomisarjan suuria poikia.

Näre, Täysi Q
Mikko Aspa
Imatrankoskentie 23
55610 Imatra

GINIPIK PISTÄÄ TUULEMAAN

Pienlehtien levitys on tähän saakka ollut tekijöiden omasta aktiivisuudesta kiinni. Suomen sarjakuvaseura ja Sarjakuvaseura Suuri Kurpitsa kauppaavat omakustanteita, mutta niidenkään kautta kukaan ei ole järjestyttävään suuri. Christer Nuutisen perustama Ginipik Press aikoo selvästi kasaata pienlehtimarkkinat. Ginipik sekä julkaisee että välittää pieniä sarjakuvajulkaisuja.

Nuutinen kustantaa omat lehtensä (Muusa & Oimi) Ginipikin nimissä, ja ottaa Ginipik-levitykseen hyväksi havaitsemaansa pienlehtiä. Nuutisen mukaan myynti on ollut kohtalaista: joka viikko tulee tilauksia.

Ginipik-julkaisut ovat Oimi, Bossen kootut kummellukset ja Mutapohja.

Oimi on eläinsarjakuvalehti, jonka sisällöstä vastaavat Nuutisen lisäksi Robert Ottosson, Kaitsu Kallio, Ville Pirinen ja Sami Toivonen. Ottossonin reipashenkisten tarinoiden näivismi jää oudosti puolitiehen: pahkasikamainen ote ei löydä tarvittavaa kärkeään. Jälki on siistiä, mutta tekstin ja kuvan välillä ei ole vaadittavaa ristiriitaa. Kalliolle on sama lähtöviire, mutta hänen työssään joku toimii. Kallion tarina on riittävän vanhanlainainen, piirrosajki ja dialogi ilahduttavan hölmöjä. Näiden kahden hiukan epävarman tekijän rinnalla Toivosen lyhyt ankkaparodia näyttää mestarillisen biotulua ja tiivistettyä, vaikka todennäköisesti se on syntynyt oimimennen huilauttuna. Oimin kypsintä antia tarjoavat Nuutisen ja Ville Pirisen sarjakuvat.

Nuutisella on mukana aiemmin Pumpakissa ilmestynyt Syyskuun 3 päivä, joka on kenties Ginipik-mogulin tänästäisen uran paras sarjakuva. Se on ihastuttavan melankolinen, ilma-va ja makeaa tuskaa uukuva työ, rytmisesti kaksella ja rikas. Myös Nuutisen Eemil on viisuaalisesti uljas, mutta hiukan tyhjänpäiväinen tarinataan. Hauskaa pitämässä on tyypeäkö pussusarja, jonka tarkoituksena on ilmeisesti madaltaa nimää Ottossonin ja Kallion suuntaa. Se ei nasevasta avauskuvasta huolimatta toimi toivotulla tavalla: jälki näyttää väkivaltaiselta ja epämuikavalta. Nuutisen neljäs sarjakuva - On kesäkuu, herra krokotiili - näyttää piirtäjän synkemmän puolelta jälki on uhkaavan jyrkkää ja röpistä. Nuutinen on selvästi tarottanut kyttänsä sitten Muusa 2:n. Vielä kun käsikirjoituspuolikin terävöityisi... Lahjakas Ville Pirinen on tehnyt kipeänkomean keskiaikueaman ja pari lyhyttä sarjaa. Kukkavormia on erittäin veikeä ja persoonallinen kasvukertomus; mutta Rabbit-janis taksikuskinä on sekä piirräntäisesti että tarinallisesti kömpelö. Pirisestä kuitenkin toivottavasti kuullaan tulevaisuudessa paljon.

Bossen kootut kummellukset on lähtöisin Kaitsu Kallion käsistä. Bosse on tikku-ukko, jolle sattuu vähän kaikkea kummalista: lohikäärme syö lentävän siilin ja lääkäri rupeaa aidoihin sairastuneen sankarin riiteen parantamaan. Jutut poukkailevat satunnaisesti oikujen varassa, eivätkä jaksa ihan pikkuvihkosen vertaa naurattaa. Piirrosajki on pelkistettyä tikku-ukkolinjaa ja dialogi tavanomaista. Harmittavan turvalista. Kallion Oimi-juttu oli huomattavasti kekseliämpi.

Jii Roikosen Mutapohja on Ginipik-ryppään paras. Se on grafiikaltaan tasapainoinen ja näyttävä, eikä tarinoissaakaan ole moittimista. Sarjat Elämän perusolamien ääreitä ja Ennenkaikkea ovat itseasiassa helvetin hyviä: toisessa pureudutaan nääläntunteen mahtiin ja takinärin oikeuksiin, toinen kuvaa elämäniivian pitämisen taitoa. Dialogi on nokkelaa, luovaa ja hauskaa. Roikosella on roimasti annettavaa suomalaiselle sarjakuvalle: enemmän vaan rohkeutta ja sanottavaa.

Oimia, Bossen kootuja ja Mutapohjaa (10 mk) voi tilata Ginipik Pressiltä osoitteesta PL 3, 15201 Lahti.

Harto Hänninen

Näre 5 mk + 3,50 mk post.
Täysi Q 3 mk + 2,10 post.

Näre lienee Aspan dobyyytti. Lehdessä simppeit loota ja pallopatat meititvät outoja asioita tai puhuvat vielä oudompia.

Aikamoisen kontrastin muodostavat Jussi Hurmolan piirtämät scifi- ja ninjakuvat.

Täysi Q jatkaa samaa linjaa huomattavasti pienimmässä koossa. Piirros on vielä aika vaatimatonta ja mahdollisia seuraavia lehtiä tehdessään Aspan olisi syytä nostaa rimaa ja panostaa suunnitelmallisuuteen improvisaation ohessa.

Ruuvari 8
Oulun Yliopiston Ylioppilaskunnan
Sarjakuvaseura, OYY Kulttuuri
Mannerkatu 1
90100 OULU
18 mk

Ippo Koskelan "Kaksi kaupunkia" on edennyt jo toiseen osaansa, mikä hämää ensimäiseen osaan tutustumatonta. Sarjaa on ainakin tässä lehdessä kammottavan lyhyt pätkä, tyhjänpäiväisen Kemi-jutun ja Bröselin heppoiset humorisarjat olisi voinut pudottaa aivan surutta lisätilan saamiseksi.

Reijo Mustosen "Työttömän keittöpäivä" oli

outo pala, se kun ei ole varsinaisesti vitsisarja tai mikään muukaan. Piirrostakin voisi hieman skarppiinnuttaa, vaikka se kelpoa onkin.

Markus Koskimiehen "Älä avaa niille oveasi, siinä ne eivät katso eteenpäin" on päämäärätön tunnelmointi yliuonollisen parissa. Lisää yrittäjä ja kauhusta irtoaa kyllä enemmänkin.

Jaana Suoran "Takaasin ikkunaan" pelaa symboleilla avautumatta. Koskelan toinen sarja "Kapteeni Maha" on samantyyliä pikkutyhmää sisäpiirisarjakuvaa kuin Tähtivaeltajan "Kapteeni Hyperventilaattorimies" aikoinaan. Ei pisteitä.

Mika Svenskin "Koskenjorma" on aika laimeaa humorisarjakuvaa, joka saa ikävöimään huominaista. Barks-henkistä Herberttiä. Tätä nykyä jälki on kiinnisen siistiä ja sujuvaa, vitsit ok, mutta ilottolun henki puuttuu.

Tarmo Pyykkösen "Kosiotanssi" revittelee iloisesti kansanperinteen tanhuvilla. TP muistuttaa aiheenkäsittelytyyliään kaimaansa Hannua.

Petri Martikaisen ja Juha Valosen "Koskinen säteilypullo" on erittäin ikävä pettymys. Sarjassa on aika ajoin käytetty mielikuvitusta ja haiskahtaapa hetken seikkailun leiyhändyskin. Mutta mutta; jo nimikin kertoo, että kyseessä on jälleen uusi vappulehtityylin "huomori"-sarja. Kenties löytyy lukijoita, joita huvit-

taa suunnattomasti. Jos avaruusalus näyttää pölynimurilta, tai joista viinan kytkeminen juttuun tavalla tai toisella on huumorimielinen korkeimpia saavutuksia. Täältä viivatuomarilta kolminkertainen buu.

Kunniallisten hyvinvointi
toim. Mikko Kekki
Rahulankuja 2 A 2
40520 Jyväskylä
5 mk + 2,10 mk post.

KH on minikokoinen (A7), lähinnä Tomi Riionheimoa sisältävä pikkulehti, jonka 48 sivuun mahtuu yhtä sun toista hauskaa. Minimaalinen koko tosin aiheuttaa ongelmia joidenkin sarjojen luettavuuden suhteen, ovathan sarjat aikoinaan tehdyt huomattavasti suurempia julkaisukokoja ajatellen. KH:n painos on kuuleman mukaan huomattavan pienikokoinen, mutta ainakin Riionheimo-diggareiden kannattava udelia sitä Kekiltä tai Suuresta Kurpitsasta.

Suuri Kurpitsa 36
Suuri Kurpitsa
Box 260
33101 Tampere
10 mk

Jii Roikosen vinkeän kannen houkuttelemina Jsiirrymme SK:n maailmaan. Tämänkertaisesta numerosta lohkaisevat viidenneksen eri artistien helmikuuisen Kurpitsa-konserttien kuvamuistelu. Kiintoisaa katseltavaa paikalla olleille, joskin kaikkien kuvien mukanaan tarpeellisuutta on syytä epäillä.

Sarjakuvaosion aloittavat Ville Pirisen anarkistiset pääjähkset. Harmsilaisella nonsense-estetiikalla porskuttelevat kuvasarjat toimivat iloisesti. Välillä tosin hirvittää miehen innostus äärimmäisen ohuisiin viivoihin ja miniatyypipiirräntään. A5-kokoon kuitistettuna ei suttuuntuuminen ole kaukana.

Joel Melasniemen "Godflesh" vakuuttaa linkkaamalla piirräntällä eikä anekdoottimainen tarinakaan aiheuta isompia kakisteluja. Saman tekijän "Pistaasiomies" taas ei samalle tasolle yllä, piirros on yhä ok, mutta pöhöttönyneen miehen höpöttely ei juuri kiinnosta.

Kallion ja Myllykosken "Tampereen pääkirjasto 27.5.1991" vaikuttaa rutiinomaiselta. Kaksisivuinen sarja yhdellä repliikillä, jota toistetaan 10 kertaa, onnistuu vain ärsyttämään.

Myllykosken ligne clair-piirros vaikuttaa lupaavalla, harmi vain että taustojen työstö on jätetty väliin.

Toinen Kallion kirjoittama juttu, "Seurustelu naimisissa olevan naisen kanssa", jatkaa jo tuttua pitkäotiskoisten reallemissarjojen jatkumoa. Jussi Karjalaisen avant-garde-piirräntästä oli aluksi vaikea saada selvää, mutta pienellä keskittymisellä sekini hoitui. Vaivannäön kannattavuutta tuli tosin mieltäneeksi, sillä mitään Kallion käsikirjoittamissa sarjoissa ennen näkemätöntä ei todellakaan tapahdu.

Sekalaisilla pikkusarjoilla osaa ottava Mikko Viljakainen on kuulemma V.Pirisen vanhoja koulukavereita, mikä selittää heppujan sarjojen samanhenkisyys ja osittaisen -kaltaisuudenkin. Viljakaisen sarjoihin pätevät kokolatilla samat kommentit kuin Pirisenkin. Huolellisemmin saisi tinkiä tehdä.

Roikosen "Vierailija ovelia - tapaus tyra" vie turhaan sivun tilan, idean kun olisi saanut mahtumaan strippiinkin.

Kyky Ahosen "Mietelmiä luovuudesta - luovasti" esittelee kiintoisia ajatuskuluja ja erittäin kiintoisia tapoja käyttää rasteripintoja. Peter Bagge on allekirjoittaneen suosikeista tämänhetkisiä, mutta hänen jammailusarjakuvaan en sulata. Irvokasta ja piirroksestaan vaikeaselkoista.

Yksi oli unohtua: J.Lehto, jonka pääkirjoitusta koristavat stripit onnistuvat olemaan hauskoja. Se ei ole ollenkaan huono saavutus stripille näinä aikoina.

Kitinää Kurpitsan ulkoasussa aiheuttaa omituinen päätös ympäröidä lehti kahdella etukanella. Kyllä asia on niin, että pitää olla selvästi etukansi ja takakansi, että tietää mistä päästä lähteä lukemaan.

Kärki 4/91
Keski-Uudenmaan sarjakuvaseura
PL 89
4201 Kerava
15 mk

Kärjen aloitta Lena Lindgrenin "Kieliä ja kukasia; Kahju tutkijana". Jotain peräti viihdyttävää on tarinassa, jossa kani laatii uutta maailmankielit ihmiskunnan pelastamiseksi... Lindgrenin piirros on perin vähäeleistä mutta toimii oikein hyvin, joskin piirrosten staattisuus saattaa karkottaa hätäisemmän lukijan. Sen sijaan ruutuun sommittelu on sivukokonaistuksien kannalta aika ikävä. Myös turhat metasarjakkailut rikkovat kokonaisuutta.

Samantekijän "Ylläsiitusta" pelaa entisäikään "Kieun ja Kaiun" aseilla, riimillä ja naivismilla.

Kärki referoi muutamalla sivulla sarjakuva-uutuuksia. Ihmetystä herättää kirjoittajan tapainnita kotimaiset pienkustanteet vain nimeltä ja muutamilla tekijöiltään, kun taas esim. Larsonia mainostetaan melkein yksi yhteen miehen albumin esipuheen tiedoilla. Hei kammoon, suomilehdet saavat muutenkin niin vähän palstatilaa että tällainen toiminta tuntuu lähinnä rikolliselta.

Jouko Pukkilan "Lampaita" onkin vanha tuttu. Hakematta tulevat mieleen F'Murrin hurjat alppisarjat, onhan niissäkin filosofioivia ja absurdiikkaa harjoittavia lampaita. Tarinointi on Pukkilalla varsin hyvässä kunnossa, mutta piirros kaipaisi kyllä uusia kuvakulmia ja irrottelua, sillä nykyisellään "Lampaiden" kuvallinen ilme on aika yksitoinen.

Siiten seuraakin tämän lehden herkkupala, Olli-Erkki Makkosen "Pummilla härveliin", josta tulee heti ensisivulla se kutkuttava tunno joka sarjakuvasta tulee saadakin. Makkosen omaperäinen, pikkutarkka jälki vaatii pientä keskittymistä; äkkivilkaisuista sivut näyttävät epäselviä mutta se on illuusiota. Suorastaan Bradburymäinen tunnelma iskee ytimeen.

Harmi vain, että loppu tuntuu hätäisesti tehdyltä, aineksia kun olisi ollut vaikka mihin. "Koti" pelaa samoilta lukijaa hämmentävillä elementeillä jääden kuitenkin edeltäjänsä varjoon.

Ari Heikkosen "Click Club" tarttuu vanhaan tuttuun kapakassakäynnin perusmotiiviin ja siihen kuinka multa aina tuntuu onnistuvan. Ei mitään uutta, mutta eihän rokkareitakaan kielletä kirjoittamasta pianoballadeja.

Matti Viskarin vanha symppis Eeti on ihan ok. Kannet olivat aika kulvia.

Kuvasia
Tapani Rytöhönkä
kust. Hiljainen Kuittuuriyhdistys
PL 211
33201 Tampere
hintatiedot puuttuvat

Rytöhongan uutuus ei sisällä sarjakuvia vaan kuvasarjoja, nimittäin "Pieni alkoholisarja", "Pieni parittelusarja" ja "Pieni hengellinen sarja". Rytöhongan kuvia ennenkin nähneet tietävät mikä heleä kontrasti syntyy herran lähinnä jugend-tyylisen piirräntän ja roisien aiheiden välillä. Tästä on kysymys myös Kuvassissa. Jos Rytöhongan kuvia pysähtyy pintapuolisen selaamisen sijasta miettimään, alkaa päässä pyöriä mitä kiintoisimpia taustatietoja kullekin kuvaile.

Piirrosjälki on upeaa, mutta lievä hengettömyys höökii viimeisen päälle hiotuista hahmoista ja pedanttisen tarkoista raameista. Hiukan uupuu rock'n'roll. Tekijä heittääköön viivottimen vaihteeksi metsään.

Öö viirus, Tahroja paperilla
Tampereen lasten ja nuorten taidekoulun sarjakuvakurssien lehtiä

P.A. Mannisen luotsaamien ihmisvesojen töistä löytyy lupaavaa yritystä ja jokunen helmi.

Öö viirus on TLJNT:n 5. vuosikurssin lehti. Sen parhaaksi anniksi nousivat Leo Putkosen Sciifispektaakkeli "Krokotilimies", jonka aineksesta joku Moebius kai väittäisi 16-osaisen albumiepookin, ja Mikko Lehtiniemen "Kaaleppi Hyttynen", joka iskee nauruhermoon kovempaa kuin kilo Karvisia.

Myös Putkosen etu- ja Jarno Niemisen takakansissa on sitä mielikuvituksen lentoa joka monelta piirtäjältä taidon kehittyessä tuppaa kangistumaan.

Tahroja paperilla on sarjakuvapiirräntän jatkokurssin tuotos, mikä myös näkyy edisty-

M. SAINÉ J.RUOTSALAINEN
Los **MEAT** Bros. I
SARJAKUVIA
10 MK + 3,50 MK
J.Ruotsalainen
Vellamonk. 4 B 29
40700 JKL

neessä piirustus- ja juonenkehittelytaidossa. Parhaat vibraatiot tulivat Olli Mustosen, Vilja Takalon ja Ville Lindgrenin töistä. Varsinkin Lindgrenissä on kelpo humoristin ainesta.

Moottorisikö
Tampereen taiteen ja viestinnän oppilaitos,
toim. Jyrki Siukkonen ja P.A.Manninen

Ja taas Manninen. Moottorisikö on varsin tuhti, kansineen 52-sivuinen, tyylikäs ja mahtuupa mukaan jokunen hyvä sarjakin. Tiitta Hämäläisen ja Kai Lappalaisen "Mu" omaa hienon piirräntän ja fantasiahenkisiä oivalluksia.

Lehden parhaaksi sarjaksi nousee Otso Höglundin "Lassen ylösnousemus" joka oli todella iloinen yllätys. Sarjan avaa mykistävää uni(?)jako, parhaita sarjakuvissa koskaan näkemistäni. Meno tuntuu hyuhtävän hetkeksi pitkäköön ja tilaa vievän dialogin astuessa kuvaan, mutta tunne kestää vain hetken. Kuudennella sivulla sarja loppuu aivan selvästi kesken. Toivoa vain sopii ettei Höglund jätä sarjaansa tähän.

Moottorisikön skaala vaihtelee Pahkishuomosta taiteluun. Kaikki tekijät osaavat piirtää ja sarjakuvan keinotkin ovat hallinnassa, joten oppi tuntuu menneen perille. "Sitä jotain" kaikki tekijät eivät tunnu kuitenkaan vielä löytäneen, mutta toivossa on hyvää elää...

Ankeäkö päkiääsi
Petri Leskinen
Torkkelinkatu 13 a 7
00500 Helsinki
hinta luult. 15 mk

ÄP on lehti täynnä kummalisia psykedelisiä surrealistisia sarjakuvia. tarinat vaikuttavat improvisoiduilta. Piirrostyylillä on jatkuvasa liikkeessä ilukuen mutatoituneesta Linnankivestä 60-luvun undergroundvisioihin. Sivut ovat täynnä kiintoisia yksityiskohtia, mutta kokonaisuuden kannalta pieni järjuttelu tyylillisten kokelujen suhteen tekisi ihan hyvää. Kansien ja ykkösaukeaman kuvakollaasit eivät oikein istu yhteen lehden muun sisällön kanssa. Huruhippien pakko-ostos.

Viiva
Oulun lasten ja nuorten taidekoulun sarjakuvapiirustusryhmien töitä
Oulun kaupunki, LJNT
Ojakatu 2
90100 Oulu

Viiva-lehti on aikamoinen järkäle. 112-sivuisen jööt sisältää oululaista sarjaa oikein oian takaa. Yleiskommenttina todettakoon, että tekijöistä kaikilla on ikänsikseen kynä hyvin hallussa, mutta että sarjakuvan muotoseikkoihin, varsinkin sivukokonaistuksiin, ruutusomitelmiin ja -taitoihin olisi syytä panostaa tulevaisuudessa. Nyt monet sivut näyttävät ikävän sarjakuvapiirräntään erään ikävän puolen: "entä jos pää ja käsi eivät synkkaakaan?"

Petri Tolppanen nimetön kauhusarja kuvaa melko tutuin keinoin paniikkihäiriöisen käyttäytymistä. Saman tekijän yhden sivun kevätkuva on kauniisti piirretty, kiintoisalla tavalla Mäkismäinen ja kuitenkin omaperäinen. Tekstipuoli tutunomaista kevätunelmointia. Tolppanen joutuu lehdessä myös lyhykäisen standardihaastattelun kohteeksi. Hyvä ja huolellinen piirtäjä, jolta sopii odottaa jotain kiintoisaa lähitulevaisuudessa.

P.A.Mannisen kauhuosuutta täydentävä "Puhuvat varjot" onnistuu kiehtomaan mystisyydellään. Tosin kaksi ensimmäistä sivua ovat kahta seuraavaan huomattavasti kiintoisammat.

tavasta nimestään huolimatta myös kelpo sarjakuva. Savolaisen pyrkimys kunnan seikkailuun ilahduttaa. Piirros on myös onnistunutta käyttäessään tuttuja sarjakuvaturviteja ja näytässään samalla persoonalliselta. Myös Tommi Mäkelän höyryjyräävä pakosarja toimii. Huumoriosaston parhaammistoa edustavat Jarno Niemelä "Topin kaljamatkallaan" ja Kalle Paakkari "Moottorisahamurhaaja II ja puolellaan".

Mustempi lapsuus
J-P Valkeapää
Raathuoneenkatu 10 b 3
06100 Porvoo
hintatied. puuttuvat, luult. 5 mk + 2,10 post.)

Mustempi lapsuus on parikymmensivuinen, Museiden piirtäjien töitä sisältävä jatko JiiPeen vuoden takaiselle Musta Lapsuus-lehdelle. Lehti sisältää kaksi erillistä teemaa; kauhun ja vuodenaajat. Selvyyden vuoksi käsitteletyt työt tekijöiltään.

Kauhuosuuden kansi on Jii Roikosen käsialaa, varsin kaunis ja oivaltava Christie-viitauksessaan. Herran sarjakuva "Alun loputtomuus?" kuvittaa harvinaisen hauskaalla tavalla sarjakuvapiirräntään erään ikävän puolen: "entä jos pää ja käsi eivät synkkaakaan?"

Petri Tolppanen nimetön kauhusarja kuvaa melko tutuin keinoin paniikkihäiriöisen käyttäytymistä. Saman tekijän yhden sivun kevätkuva on kauniisti piirretty, kiintoisalla tavalla Mäkismäinen ja kuitenkin omaperäinen. Tekstipuoli tutunomaista kevätunelmointia. Tolppanen joutuu lehdessä myös lyhykäisen standardihaastattelun kohteeksi. Hyvä ja huolellinen piirtäjä, jolta sopii odottaa jotain kiintoisaa lähitulevaisuudessa.

P.A.Mannisen kauhuosuutta täydentävä "Puhuvat varjot" onnistuu kiehtomaan mystisyydellään. Tosin kaksi ensimmäistä sivua ovat kahta seuraavaan huomattavasti kiintoisammat.

Itseni vuodenaikaosioon tekemät sarjat ovat tuttua kamaa. "Iloisen vesinokkaeläimen" saaga jatkuu kahdella älä roskaa luontoa-sivulla. Onko propagandalla vaikutusta? Menkää ulos ja katsokaa. "Syksy" on paikoitellen näitisti toteutettu tunnelmapala.

Konsta Neugodovin kaksi nimetöntä sarjaa pelaavat kuvallisesti hyvin, mutta sisällöltään ainoastaan ensimmäinen miellytti, tosin sitten sitäkin enemmän. Napisti kuvattu kadulläkävelyn ja irtonaisuudentunteen kuvaus.

R.Mäkisen "Syyssilvius" istuu mukavasti joukkoon. Kiintoisaa että kaikki vuodenaikaosion tekijät ovat ottaneet ensisijaiseksi tavoitteeseen jonkinlaisen kiireettömyudentunteen tavoittamisen. Rauhoittavaa. Reiman sarjan nainenkin on kaunis.

Pääjehu Valkeapää on ottanut osaa lehden sisältöön muutamalla onnistuneella kuvalla. Mielestäni Valkeapäällä onkin ollut tähän asti nähtävissä enemmän graafisen taitoilijan kuin sarjakuvistin taipumuksia. Mitä sitten tulevaisuudessa?

Punainen banjo 4
Kaltu Kallio
Päivärinteenkatu 5 c 19 a
15800 Lahti
10 mk

Banjo nelosen 56 sivuun mahtuu niin jyvää kuin akanoitakin, jälkimmäisiä vailettavasti paljon enemmän. Maininnan arvoisia Kaltsun oman sarjan lisäksi ovat Robert Ottossonin ja Jii Lehdon sivut ja J-P Valkeapään. Toivosvaikutteinen kansi. Näistä aineksesta oisi saanut hyvän parikymmensivuisen lehden.

Rendezvous

Lukuisten lasten (optim-anark-ideal-nalv-kapital-hollen-etc.) kosmopolittinen pienlehti.

Ensimmäisessä numerossa kautta aikojen mm. seuraavat aiheet: Sarjakuvat (laaja tutkkelma), Bruce Springsteen, Clive Barker, John Mellen-camp, novelleja, sarjakuvaa sekä paljon muuta! Kyseessä on A4-kokoinen ja 76-sivuinen lehti. T i l a u s: lähettä 20 mk + 5,50 postimerkki osoitteella Milka Miettunen, 97625 Vanntauskoski. TUTI LAATUJUTUTI LAATUJUTUTI LAATU

SARJAKUVA-KURSSI

6.-8.11.1992
VETÄJÄNÄ ROU
LISÄTIETOJA PUH.90-649382

**AVOIN NAISTEN KORKEAKOULU
TSL:N OPINTOKESKUS**